FOIRCEADUL AITH-GHEARR CHEASNUIGHE

GLASGOW 1776

ABS.1.205.031

11149/mDJi

LIBRARY OF
2005

Foirceadul Aith-ghearr

CHEASNUIGHE,

Air tus air na orducha le
[C]OI'-THIONNAL nan DIAGHAIRIBH ag
NIAR-MHANAISTER, ann an

SASGAN;

Leiſh an d'aontuighe
ARD-SHEANNADH EAGLAISH na

HALBANN,

[Ch]um a bhith na chuidd eigin d'aon-mhodh Crabhuidh
[ed]eidir Eaglaiſhibh CHRIOST ann ſna tri RIOGHACH-
DAIBH.

Air na churr an Gailic le Seannedh
EARRA-GHAIDHEAL
[A]gus anoiſh cuidd do mhearrachdaibh a Chlobhualaidh air
nan Leaſſacha chum maith Coitcheann GAIDHEAL-
TACHD ALBA. Clo bhuailt' ſna Galic n' darra Uair.

ENTERED in STATIONER'S HALL.

[Cl]odh-bhuailt' agus r'an Reic le ANNA ORR,
Leabhair-reiceadoir. Ann.
GLAS-GHO. MDCCLXXVI.

An A B C Rhomanach.

A a b c d e f g h i j k l m n o p q r ſ s t u v w x y z &.

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z &.

A a b c d e f g h i j k l m n o p q r ſ s t u v w x y z &.
ct ſb ſk ſh ſt ſi fi ſſ ff ſl fl ſſi ffi ſſl.

An A B C Eiddeilteach.

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ&.

A a b c d e f g h i j k l m n o p q r ſ s t u v w x y z &.
ct ſb ſk ſh ſt ſi fi ſſ ff ſl fl ſſi ffi ſſl.

Na Bhuelibh. — Na Conſonantaibh.

a e i o u y. — b c d f g h j k l m n p q r ſ s t v w x z.

Na Puinc. , ; : . ? ! - ( ] § * † ‡ ‖ ¶.

Ab	eb	ib	ob	ub	Al	el	il	ol	ul
ac	ec	ic	oc	uc	an	en	in	on	un
ad	ed	id	od	ud	ar	er	ir	or	ur
af	ef	if	of	uf	as	es	is	os	us
ag	eg	ig	og	ug	at	et	it	ot	ut.

Leabhar aith-ghearr nan Ceist.

1. C. *CREUD is criech araid do'n Duine?* F. Is i is crioch araid do'n Duine Dia do Ghloracha, agus do Mhealtuin gu ſuthain.

2. C. *Creud i an Riaghail a thug Dia Dhuinne d'ar teagaſg chum' ſgu feadamaid eiſin do ghloracha, agus do mhealtuin?*

F. Is e focall Dhe (ata air na churr ſios ann a Scrioptuiribh an tſein-tiomnuidh, agus an Tiomna-nuadh) amhain is Riaghail Dhuinne d'ar teagaſg chum 'ſgu feadamaid eiſin do ghloracha, agus do mhealtuin.

3. C. *Creud ata na Scrioptuiribh gu h arraid ag teagaſg?*

F. Ata na Scrioptuiribh gu h arraid ag teagaſg, gach ni is coir do'n Duine chreidſin timchioll Dhe, agus an dleaſdanas at Dia ag iarruidh air an Duine.

4. C. *Creud e Dia?*

F. Dia is Spiorad e, ata neimh-chriochnuigheach, Bith-bhuan, neim-hchaochladach, ann na Bhith, a Ghliocas, a Chumhachd, a Naomhachd, a Cheartas, a Mhaitheas, agus Fhirinn.

5. C. *An bheill tuille Dee ann ach a h aon?*

F. Ni bheill ach a h aon amhain, an Dia beo fior.

6. C. *C'a lion Pearſa ata ſan Diadhachd?*

F. Ata tri Pearſa ſan Diadhachd, an t Athair, an Mac, agus an Spioradh-naomh: Agus an triarſa is aon Dia iad ionnan ann a natur, coimh-meaſs ann a Cumhachd, agus ann a Gloir.

7. C. *Creud iad orduighe De?*

F. Is iad, orduighe De a run-ſiorruidhe, do reir Comhairle a thoille, leiſh an d'orduigh ſe ro'-laimh chum a ghloire fein, gach ni thig gu crich.

8. C. *Cionnas ata Dia ag curr orduighe an gniomh?*

F. Ata Dia ag curr orduighe an gniomh ann oibribh an Chruthaigh, agus an Fhreaſdail.

9. C. *Creud is Obbair an Chruthaigh ann?*

F. Is i Obbair an Chruthaigh, Dia do dheanadh nan uile nithe do neimh-ni, le Focall a Cumhachd, ann feadh ſe laethe, agus iad uille ro-mhaith.

10. C. *Cionnas do Chruthaigh Dia an Duine?*

F. Do Chruthaigh Dia an Duine, Fear, agus Bean, do reir Iomhaigh fein, ann eolas, Firinteachd, Naomhach, le uachdranachd os-cionn nan Creatuiribh.

11. C. *Creud iad Oibridh-freaſdail De?*

F. Is iad Oibridh Freaſdail De, gu bheill ſe ag coimhid, agus ag Riaghladh nan uille Chreatuiribh, le nan uille Ghniomharaibh, gu ro-naomha, ro-ghlic, agus gu ro-Chumhachdach.

12. C. *Creud e an gniomh araid Freaſdail do rinn Dia do thaoibh an Duine ſan ſtaidd ann do Chruthuicheadh e?*

F. An t am do Chruthaigh Dia an Duine, do rinn ſe Coi'-cheangal beatha riſs, ag iarruidh umhlachd iomlan air mar Chumhnant; agus ag toirmiſg Dho ni air bith ithe do Chraoibh Eolaiſh maith agus uilc, faoi Phein a Bhaiſh.

13. C. *An d'f han air cead-ſinſir ann ſan chead ſtaidd ann do Chruthuicheadh iad?*

F. Air bhith d'ar cead-ſinſiribh air am fagail gu ſaoirſe an toille fein, do thuiteadar o'n ſtaidd ann do Chruthuicheadh iad le peacadh ann aghaidh Dhe.

14. C. *Creud e Peacadh?*

F. Is e peacadh briſheadh Lagh Dhe.

15. C. *Cia è an Peacadh leiſh an do thuit air Cead ſinſir o'n ſtaidd ann do Chruthuicheadh iad?*

F. Do b'e an Peacadh leiſh an do thuit air Cead-ſinſir o'n ſtaidd ann do Chruthuich-

eadh iad, gu d'ith ſiad an meaſs-toirmiſgt'.

16. C. *An do thuit an Cinneadh daonna uille ann a Cead pheacadh Adhamh?*

F. O do bhith an Coi' cheangal air na dheanadh re Adhamh, ni amhain air a ſhon fein, ach ar-ſon a ſhliochd: Uime ſhin, an Cinneadh-daonna uille do thainic anuas uaidh, tre geinnilleacha gnathaicht', do pheacuidh iad ann-ſan, agus do thuit ſiad maille riſs ann ſan chead-ſeachran.

17. C. *Creud i an ſtaidd ann d'tug an leagadh ud an Cinneadh daonna?*

F. Do thug an leagadh ud an Cinneadh-daonna, gu ſtaidd peacaidh, agus truaighe.

18. C. *Creud e peacadh na ſtaidd ſin ann do thuit an Duine:*

F. Trid an leagaidh ud, ata an Duine faoi chionta chead-pheacaidh Adhamh, faoi easbhuidh na cead-fhirinteachd, faoi thruailleachd a natuir gu h iomlan (d'on goirrear gu Coitchean Peacadh-gein agus faoi gach uille Pheacadh-guiomh ata ag geintin uaidhe ſhin.

19. C. *Creud e truaighe na ſtaidd ſhin ann do thuit an Duine?*

F. Trid an leagaidh ud, do chaill an Cinneadh-daonna uille an co'-chommunn re Dia, ataid faoi Fheirg agus Mhallacha Dhe

agus mar ſhin, ataid faoi gach uille thruaighe ſan bheathuidhs', fo'n Bhas fein, agus faoi Phiantaibh Ifrionn gu ſiorruidhe.

20. C. *An d'fhag Dia an Cinneadh-daonna uille do bhi cailte ann ſtaidd peacaidh agus truaighe?*

F. Air tagha do Dhia da ghean maith fein, roimh thoiſeach an t ſhaoghail, cuidd eigin do na Daoine chum na beatha-ſuthain, do rinn ſe Coi'-cheangal-graſa reu, d'an Saoradh O ſtaidd an Pheacaidh, agus na Truaighe, agus d'an tabhairt gu ſtaidd Slanuighe trid Fearſaoruidh.

21. C. *Cia e is Fear ſaoruidh do Phobull taghta De?*

F. Is e is aon Fhear-ſaoruidh do Phobull taghta De, an Tighearna Ioſa Crioſt amhain, neach air bhith dho na Mhac Siorruidhe do Dhia, do rinneadh e na Dhuine agus mar-ſin ata ſe ag fantain na Dhia, agus na Dhuine, ann da Natur eidir-dhealluicht agus ann aonphearſuin am feaſt.

22. C. *Air bhith do Chrioſt na Mhac do Dhia, cionnas do rinneadh e na Dhuine?*

F. Do rinneadh Crioſt Mac Dhe na Dhuine, le Corp-fior, agus anam-riaſonta do ghabhail chuige fein, air bhith dho le Cumhachd an Spiorad-naoimh air na ghab-

hail am Broinn Mhuire na h Oighe, agus air a bhreith le, gidheagh a feugmhais peacaidh.

23. C. *Cia iad na h Oifigeadha ata Crioſt ag curr an gniomh mar air Fear.Saoruide ne.*

F. Ata Crioſt mar air Fear-Saoruidh-ne ag curr an gniomh Oifigeadha Faidh, Sagairt, agus Riogh, araon ann ſtaidd an Iriſhliche, agus an Arduiche.

24. C. *Cionnas ata Crioſt ag curr Oifig Faidh an gniomh?*

F. Ata Crioſt ag curr Oifig Faidh an gniomh, ann toill De chum air Slanuighe fhoilſeacha dhuinn, le na Fhocall, agus le na Spiorad.

25. C. *Cionnas ata Crioſt ag curr Oifig Sagairt an gniomh?*

F. Ata Crioſt ag curr Oifig Sagairt an gniomh, ann e-fein do thabhairt ſuas aon-uair na iobairt do dhioladh Ceartaiſh De; agus do dheanadh air reitigh re Dhia; agus ann gnath-eidir-ghuidhe do dheanadh air ar-ſoinne.

26. C. *Cionnas ata Crioſt ag curr Oifig Riogh an gniomh?*

F. Ata Crioſt ag curr Oifig Riogh an gniomh, le ſinne do cheanſacha dho fein,

do riaghladh, agus do ſheaſſamh, agus le coſg do churr air na h uillidh is naimhde dho-ſan agus Dhuinne.

27. C. *Cia iad na nithe ann an roibh Crioſt air na Iriſhleacha ?*

F. Do bhi Chrioſt air na Iriſhleacha ann a bhith air a bhreith, agus ſhin ann a ſtaidd iſheal, air na dheanadh fo'n Lagh, ag doll fo gach truaighe na beathaſa, fo fheirg Dhe, agus fo Bhas malluicht' na Croiche, ann a bhith air na adhlacadh, agus ag fuirreachd fo Chumhachd an bhaiſh re ſeall.

28. C. *Cia iad na nithe ann a roibh Crioſt air na Ardacha?*

F. Do bhi Chrioſt air na Ardacha ann a aiſh-eirigh O na Marbhuibh air an treas la, ann a dholl ſuas air Neamh, ann a ſhuidhe air Deas-laimh Dhe an Athair, agus ann a theachd do thabhairt breitheamhnas air an t ſhaoghal ann ſan la-dheirreanach.

29. C. *Cionnas atamaid air 'nar deanadh ann 'nar luchd Co' pairt d'on t ſaoirſe do choiſſin Crioſt?*

F. Atamaid air 'nar deanadh ann 'nar luchd Co'-pairt d'on tſaoirſe do choiſſin Crioſt, leiſh an t ſaoirſe ſhin a churr rinne gu h eifeachdach le na Spiorad naomha-ſan.

30. C. *Cionnas ata an Spiorad ag curr rinne na ſaoirſe ſhin do choiſſin Crioſt?*

F. Ata an Spiorad ag curr rinne na ſaoirſe ſhin do choiſſin Chrioſt, le Creiddeamh oibreacha ionnain leiſh an bheill ſe 'gar Coi cheangal re Crioſt ann air Gairm eiſeachdach.

31. C. *Creud is Gairm eiſeachdach ann?*

F. Is Gairm eiſeachdach ann, obbair Spioraid De, leiſh an bheill ſe 'gar fagail riſs ionnain fein am peacadh, agus truaighe, ag Soilſeacha air 'nintinneadh ann eolas Chrioſt, ag ath-nuadhacha air toille, agus air a lorg ſhin 'gar deanadh deonach agus commaſach air Ioſa Crioſt a dhlu-ghathail chugain, mar ata ſe air na thairgſe dhuinn' gu ſaor ann ſan t ſoiſgeul.

32. C. *Cia iad na Sochair ata an druing ata air nan Gairm gu h Eiſeachdach ag ſaghail ſan bheathuidhs'?*

F. Is ſiad na ſochair ata an druing ſhin ag faghail ſan bheathuidhs', Firinneacha, Uchdmhacachd, agus Naomhacha; agus gach uille Shochair ata ag ſruthagh uatha ſan bheathuidhs'.

33. C. *Creud is Firineacha ann?*

F. Is e Firinneacha gniomh ſaor ghraſa

De, leiſh a bheill ſe ag maitheamh dhuinn air 'nuille pheacaidh, agus ag gabhail rinne mar Fhirinnibh ann na fhianaiſh fein, agus ſhin amhain ar-ſon Firinteachd Chrioſt air na mheaſs dhuinne, agus air a ghabhail chugian le Creiddeamh amhain.

34. C. *Creud is Uchd-mhacachd ann?*

F. Is i an Uchd-mhacachd, gniomh ſaorghraſa De, leiſh an bheill Sinn air ar ghabhail ann aireamh Chloinne De, agus leiſh an bheill coir againn air gach uille Shochairibh, agus urram a bhuinneas doibh,

35. C. *Creud is Naomhacha ann?*

F. An Naomhacha is obair ſaor-ghraſa De e, leiſh an bheill ſinne air ar 'n ath-nuadhacha ſan Duine gu h iomlan do reir Fioghrach Dhe, agus air ar deanadh commaſach ni is mo, agus ni is mo, chum baſacha do pheacadh, agus chum bhith beo do'n Fhirinteachd.

36. C. *Creud iad na Sochair ata ann ſan bheathuidhs' ann a Co' chuiddeachd, no ag frutbagh o'n Fhirinneacha, o'n Uchd-mhacachd, agus o'n Noamhacha?*

F. Is iad na Sochair ata ſan bheathuidhs' ann a Co'-chuiddeachd no ag Sruthagh ua-

tha ſhin, dearbh-beachd air Gradh Dhe, Siothchaint Coguiſh aoibhneas ſan Spiorad-naomh, ſas ann a Graſa, agus buan-mhairreachduin ann, gu teachd na criche deirreannaich.

37. C. *Creud iad na Sochair ata na Creidmhigh ag faghail O Chrioſt, re h am an baiſh?*

F. Ata Anamanna nan Creidmheach re h'am an baiſh, air an deanadh foirfe ann a Naomhachd, agus air ball ataid ag doll chum-Gloire, agus air bhith do'n Corpaibh Sior-cheangailt' re Crioſt ni'd comhnuidh ann nan Uaighibh gu nuig an-aſh-eirigh.

38. C. *Creud iad na Sochair ata na Creidmhigh ag faghail O Chrioſt ann ſan aiſh eirigh?*

F. Ann ſan aiſh-eirigh, air bhith do na Creidmhigh air an duſgadh aſs an Uaighibh ann an Gloir, bithigh ſiad air an aithneacha gu follaſh, agus air an lan ſhaoradh ann la bhreitheamhais, agus air an deanadh uille-bheannuicht' ann an Dia lan-mhealtuin gu Siorruidhe,

39. C. *Creud e an Dleaſdanas ata Dia ag iarruidh air an Duine?*

F. Is e an Dleaſdanas ata Dia ag iarruidh air an Duine, umhlachd da thoill ata air na ſoilſeacha.

40. C. *Creud i an Riaghail umhlachd a thug Dia do'n Duine air thoiſeach?*

F. Do bi an Riaghail umhlachd a thug Dia do'n Duine air thoiſeach, Lagh na Modhannaibh.

41 C. *Cia e an t aite ann a bheill an Lagh' na Modhannaibh air na churr ſios gu haith ghearr iomlan?*

F. Ata an Lagh' na Modhannaibh air na churr ſias gu haith-ghearr iomlan, ann 'ſna deich Aitheantaibh.

42. C. *Creud is ſuim do na deich Aitheantaibh?*

F. Is i is Sum do na deich Aitheantaibh, an Tighearna air Dia do ghradhacha le air 'n uille Chroidhe, le air 'n uille Anam, le air 'n uille Neart, agus le air 'n uille Intinn, agus air Coimhearſan do ghradhacha mar ſinn-fein.

43. C. *Creud is Reamh radh do na deich Aitheantaibh?*

F. Ata Reamh-radh nan deich Aitheantaibh, air na churr ſios ann ſna briathraibhs' (is miſhe an Tighearna do Dhia, neach a thug thuſſa aſs Tallamh na Heiphte, agus aſs Tighe na daoirſe.)

44. C. *Creud ata Reamh radh nan deich Aitheantaibh ag teagaſg Dhuinne?*

F. Ata Reamh-radh nan deich Aitheantaibh ag teagasg Dhuinne, do bhri gur e Dia is Tighearna ann, agus gur e is Dia, agus is Fear-saoruidh Dhuinne, uime shin gu bheill a dh'fhiache oirne uille Aitheantaibh-san do Coimhid.

45. C. *Cia i an chead Aithne?*

F. Is i an chead Aithne (na biodh Dee eille agat ann am fhianaishe.)

46. C. *Cread ata air na iarruidh san chead Aithne?*

F. Ata an chead Aithne ag iarruidhe, oirne, aithneacha, agus aidmheil, gur e Dia amhain an fior-Dhia, agus gur e air Diaine e, agus sinne adhradh, agus Gloir do thabhairt Dho da reir-shin.

47. C. *Creud ata air na thoirmisg san chead Aithne?*

F. Ata an chead Aithne ag toirmisg, an Dia fior do sheanadh, no an t Adhradh, agus anr Ghloir a dhlighear Dho-san do leiginn thatruinn, no an tabhairt d'aon neach eille.

48. C. *Creud ata air na teagasg Dhuinne gu sonraicht' ann sna briathraibhs' san chead Aithne* (am fhianaishe.)

F. Ata na briathrasa san chead Aithne

'am fhianaiſhe) ag teagaſg Dhuinne, gu bheill Dia do chi na h uille nithe, ag tabhairt airre do'n pheacadhſa, iodhon, Dia air bith eille do bhith againn, agus ag bheill ſe ro dhiombach dheth.

49. C. *Creud i an darra Haithne?*

F. Is i an dara Haithne, (Na dean dhuit fein iomhaigh ghrabhalta, no aon-fhioghair nithe ata shuas air Neamh, no air Talamh a bhoſs, no ſan uiſge fo Thallamh, na geillſe dhoibh, agus na dean ſeirbhis dhoibh, oir miſhe an Tighearna do Dhia, is Dia eud mhor mi leannas aingid heachd nan Athraibh air an Cloinn, gu nuige an treas no an ceathramh ceim no glun-geiniligh, air an droing fhuaitheachas-mi, agus ag foilſeacha trocair do mhiltibh do'n droing a ghradhuicheas mi, agus a choimhdeas m' Aitheantaibh.)

50. C. *Creud iarrar ſan dara Haithne?*

F. Ata an dara Haithne ag iarruidh, gach uille ghna Adhruidh, agus orduighe Dhiadhaigh, do iarr Dia ann na Fhocall, do ghabhail chugain, do conbhail, agus do choimhid gu glan iomlan.

51. C. *Creud ata an dara Haithne ag toirmiſg?*

F. Ata an dara Haithne ag toirmiſg, adhradh do Dhia trid Iomhaigh, no air mhodh air bith eille, nach bheill orduicht' ann a Fhocall fein.

52. C. *Creud iad na Riaſoin ata ceangailte riſs an dara Haithne?*

F. Is iad na Riaſoin ata ceangailte riſs an dara Haithne, ard-uachdranachd Dhe os air cionn, an t ſhealbh-choir ata aig ionnuin, an Gradh-laſte, agus eud ata aige da Adhradh fein.

53. C. *Cia i an treas Aithne?*

F. Is i an treas Aithne, (Na tabhair Ainm an Tighearna do Dhia an diamhanas: oir ge b'e bheirreas ainm an diamhanas, ni bu neimh-chionteach ann a fianaiſh an Tighearna e, no ni a meaſs an Tighearna neimh-chionteach e.)

54. C. *Creud iarrar ſan treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne ag iarruidh, gnatheacha naomha urramach do dheanadh, air Ainmibh, Tiodolaibh, Orduighe, Briathraibh, agus Oibrichibh Dhe.

55. C. *Creud ata air na thoirmiſg ſan treas Aithne?*

F. Ata an treas Aithne ag toirmiſg mi'-naomhacha, no mi'-ghnathacha air bith do dheanadh air aon-ni leiſh an bheill Dia ga fhoilſeacha fein.

56. C. *Cia e an Riaſon ata air na cheangal riſs an treas Aithne?*

F. Is e an Riaſon ata air na cheangal riſs an treas Aithne, ge gu feadfuidh luchd briſh-

eadh na Haithnes' doll ſaor O dhioghaltas do thaoibh Dhaoine, gidheadh ni fhuilling an Tighearna air Diaine dhoibh doll aſs O a cheart-bhreitheamhnas fein.

57 C. *Cia i an ceathramh Aithne?*

F. Is i an ceathramh Aithne, (Cuimhnigh la na Saboid choimhid naomha; ann ſe laithibh dean h obhair, agus h uille ſhaothair, ach is e an ſeachda la, Saboid an Tighearna do Dhia; na dean aon obhair ſan la ſhin, thu fein, no do Mhac, no h Inghin, h Oglach, no do Bhan-oglach, no h ainmhidhe no do Choigreach ata an taobh a ſtigh do d'dhoirſibh: oir ann ſe laithibh do rinn an Tighearna Neamh agus Tallamh, an Fhairge, agus gach ni ata ionta, agus do ghabh ſe comhnuidh an ſeachda la; uime ſhin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhuigh ſe e.)

58. C. *Creud iarrar ſan cheathramh aithne?*

F. Ata an ceathramh Aithne ag iarruidh, coimhid naomha do dheanadh do Dhia air na trathaibh ſuidhicht' do dhorduigh ſe ann na Fhocall, gu ſonraichte aon la iom lan do na, ſeachd laithibh, chum a bhith na Shaboid naomh dho fein.

59. C. *Cia e an la do na ſeachd laithibh a dhorduigh Dia bhith na Shaboid gach Seachduin?*

F. O thoiſeach an t ſhaoghail a nuas gu nuig aiſh-eirigh Chroiſt dhorduigh Dia

an feachda la do bhi na Shaboid gach feachduin; agus a riamh O ſhin a leath, an cead la do'n t ſheachduin a dh'fhantain, agus do ghnathacha gu deirreadh an Domhain chum a bhi na Shaboid do na Croiſtuibh.

60. C. *Cionnas is coir ant Saboid do naomhacha?*

F. Is coir an t ſaboid do naomhacha, le tamh naomha do ghabhail re fadd an la ſhin gu h iomlan, agus ſhin fos O ghnotheuichibh ſaoghalta, O aigher agus ſugradh ata ceadduichte air laithibh eille, agus an uille aimſir ſhin do bhuilleache re oibribh-Crabhuidh gu diamhair, agus gu ſollaiſh, leath a muigh do'n mhead is ata iomchuidh re na chaitheamh re h oibriba na h eigin, agus na trocaire.

61. C. *Creud ata air an thoirmiſg ſan cheathramh aithne?*

F. Ata an ceathramh Aithne ag toirmiſg mi'-naomhacha na Saboide le diamhanas, agus neimh-churam ann oibribh an la ſhin, no fos le ſmuaintaibh, briathraibh, no gniomharaibh neimh-fheimeil timchioll ghnothuicheadh Saoghalta, no re aigher agus Sugradh.

62. C. *Cia iad na Riaſoin ata ceangailte riſ an cheathramh aithne?*

F. Is iad na Riaſoin ata ceangailte riſs an heathramh Aithne, Dia do bhith ag ceadacha Dhuinne, ſe laithe do'n t ſheachuin d'ar gnothuichibh fein, agus ag agradh oir airighte dho fein air an t Sheachda la; gus an Eiſempleir do thug ſe fein uaidhe, gus gu do bheannuigh ſe la na Saboide.

63. C. *Cia i an Cuigeadh aithne?*

F. Is i an Cuigeadh aithne, (Tabhair onoir do athair, agus do d' Mhathair: chum gu ſinfichte o laithe air an Fhearran do bheir an Tighearna a Dhia dhuit.)

64. C. *Creud iarrar ſan chuigeadh aithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag iarruidh, ın onoir do choimhid, agus an dleaſdanas lo Choi'-lionadh, ata dh'fhiacha do thabıairt do gach aon-neach a lorg an Inmhe, ıgus an daimhe da cheile fa-leath, mar ataid ınn airde, no 'n iſhle, no ann a Coi'-meaſs nmhe.

65. C. *Creud ata air na thoirmiſg chuigeadh ıithne?*

F. Ata an cuigeadh Aithne ag toirmiſg, ıi air bith do dheanadh ata an aghaidh na ı onoir, agus an dleaſdanais, a bhuinneas lo gach aon-neach a lorg an Inmhe, agus ın daimhe fa leath da cheile.

66. C. *Creud e an Riaſon ata ceangailte riſ an chuigeadh aithne?*

F. Is e an Riaſon ata ceangailte riſs ai chuigeadh Aithne, gealladh air ſonnas, agu Saoghal fadda do uille luchd coimhid n: Haithneſe, da reir mar thig ſhin le Gloi Dhe, agus a maith fein.

67. C. *Cia i an Seiſadh aithne?*

F. Is i an Seiſedah aithne, (Na dean marbhadh.

68. C. *Creud iarrar ſon t ſeiſeadh aithne?*

F. Ata an ſeiſeadh Aithne ag iarruidh gach uille dhicheall dlihgheach do dheanadh chum air 'n anam fein, agus Anam: dhaoine eille do choimhid.

69. C. *Creud ata air na thoirmiſg ſan t ſeiſeadh aithne?*

F. Ata an Seiſeadh Aithne ag toirmiſg air 'n Anam do bhuinn aſſain fein, no aſ eir Coimhearſain gu h e-coireach: agu gach uille nithe a chuiddeachas ſhin dc dheanadh.

70. C. *Cia i an Seachdamh aithne?*

F. Is i an Seachdamh aithne, (Na dean adhaltrannas.)

71. C. *Creud iarrar ſan t ſeachdamh aithne?*

F. Ata an Seachdamh Aithne ag iarruidh, coimhid do bhi againn air ar Geanmnuigheachd fein, agus Geanmnuigheachd

ir Coimhearſain, ann air Croidhe, ann air Caint, agus ann air Beuſaibh.

72. C. *Creud ata an Seachdamh aithne ag toirmiſg?*

F. Ata an Seachdamh Aithne ag toirmiſg, gach uille Smuainteacha, Briathar, agus Gniomh neimh-gheanmnuighe.

73. C. *Cia i an t Ochdamh aithne?*

F. Is i an t Ochdamh Aithne, (Na dean goid.)

74. C. *Creud iarrar ſan Ochdamh aithne?*

F. Ata an tochdamh Aithne ag iarruidh, gach cuiddeacha laghail do dheanadh, chum air Saibhreas Soaghalta ſein, agus Saibhreas Dhaoine eille, no churr air aghaidh.

75. C. *Creud ata air na thoirmiſg ſan Ochdamh aithne?*

F. Ata an t Ochdamh Aithne ag toirmiſg, gach ni air bith a bhacas air Saibhreas Saoghalta fein, no Saibhreas air Comhearſain gu he-coireach.

76. C. *Cia i an naoiamh aithne?*

F. Is i an naoiamh aithne, (Na dean fianaiſh bhreige ann aghaidh do Choimhearſain.)

77. C. *Creud iarrar ſan naoiamh aithne?*

F. Ata an naoiamh aithne ag iarruidh,

an fhirinn eidir Duine is Duine; agus air deagh-ainm fein, agus air deagh-ainm air Coimhearſain do ſheaſſamh, agus ſhin gu ſonraicht' ann fanaiſh do dheanadh.

78. C. *Creud ata air na thoirmiſg ſan naoiamh aithne?*

F. Ata an naoiamh Aithne ag toirmiſg, gach ni ata ag curr leath-trom air an fhirinn, no ni e coir air ar deagh-ainm fein, no deagh-ainm air Coimhearſain.

79. C. *Cia i an Deicheamh Aithne?*

F. Is i an Deicheamh Aithne, (Na ſmuain dhuit-fein Aroiſh, no teach do Choimhearſain na ſmuain dhuitfein Bean do Choimhearſain, no Oglach, no Bhean-oglach, no Dhamh, no Aſſail, no aon-ni eille bhuinneas do d' Choimhearſnach.

80. C. *Creud iarrar ſan Deicheamh Aithne?*

F. Ata an Deicheamh Aithne ag iarruidh oirn, bhith lan toillichte le air ſtaidd fein, maille re fonn ceart agus intinn-ſheirceil do bhi ionnuin dar Coimhearſain, agus do gach uille ni bhuinneas duo.

81. C. *Creud ata air na thoirmiſg ſan Deicheamh Aithne?*

F. Ata an Deicheamh Aithne ag toirmiſg, gach tallach air ar ſtaidd fein, gach

doillicheas, agus farmad re maith air Coim-hearſain, gach togra, agus miann ain-cneaſt, chum aon-ni d'am bi aige.

81. C. *An bheill neach air bith commaſach air Aitheantibh Dhe do choimhid gu foirfe?*

F. Ni fheadar le aon-neach nach bheill ach na Dhuine amhain, O chead thuittim air ſinſir, Aitheanta Dhe do choimhid gu foirfe ſan bheathuidhs', ach ata ſiad gach la ga'm briſheadh ann ſmuaintibh, ann Focall, agus ann gniomh.

83. C. *An bheill gach uille bhriſheadh an lagh coi'-meaſs ann uambarachd?*

F. Ata cuidd do pheacaidh ionta fein, agus do bhri moran do nithe ata ga'n antromacha, ni is uamhaire na cheile ann fianaiſh Dhe.

84. C. *Creud ata gach aon-pheacadh ag toiltin?*

F. Ata gach aon-pheacadh ag toiltin Feirg, agus Mallacha Dhe, araon ſan bheathuidhs', agus ſan bheathuidh ata chum teachd.

85. C. *Creud ata Dia ag iarruidh oirne chum 'ſgu feadamaid tearnadh O na Fheirg, agus O na Mhallacha ſan a thoill ſinne thaoibh air peacaidh?*

F. Chum tearnad O Fheirg, agus O Mhallacha Dhe a thoill ſinne ar-ſon air pea-

caidh, ata Dia ag iarruidh oirne Creiddeamh ann Iosa Criost, Aithrighe chum na beatha, maille re gnathacha dicheallach do dheanadh air na Meadhonaibh ata ann leath a muigh, leish an bheill Criost ag co' pairteacha rinne sochair na saoirse.

86 C. *Creud is Creiddeamh an Iosa Criost ann?*

F. Creiddeamh an Iosa Criost, is Grasslainteil e leish an bheill sinne ga ghabhailsan, agus 'gar socracha fein air-san na aonar chum slainte, mar ata se air na thairgse Dhuinne san t soisgeul.

87. C. *Creud is Aithrighe chum na beatha ann?*

F. Aithrighe chum na beatha, is Gras slainteil i, leish an bheill an Peacach (air mo-thacha dho gu cheart da pheacadh fein, agus do throcair Dhe ann an Criost) le doillicheas, agus le fuath a pheacaidh, ag iompodh uatha gu Dia, le lan run, agus gna-thairgse nuadh-umhlachd a thabhairt dho.

88. C *Creud iad na Meadhoin o'n leath a muigh, leish an bheill Criost ag co'-pairteacha rinne sochair na saoirse?*

F. Is iad na Meadhoin shin, orduighe Chriost gu haraid an Focall, Sacramaintibh, agus Urnuighe: Ata gu h ullidh air an

deànadh eifeachdach chum Slainte do na Daoine taght.

89. C. *Cionnas ata an Focall air na dheanadh eiſeachdach chum Slante?*

F. Ata Spiorad Dhe ag deànadh leabhoireachd an Fhocaill, ach gu haraid a Shearmonacha na Mheadhon eifeachdach chum Peacacha fhagail riſs, agus da'n iompodh, agus da'n togbhail ſuas ann an Naomhachd, agus an co'-fhurtachd trid Creiddigh chum Slainte.

90. C. *Cionnas is coir an Focall do leabhagh, agus do eiſteachd, chum 'ſgu biodh ſe eiſeachdach chum Slainte?*

F. Chum 'ſgu deanta an Focall eifeachdach chum Slainte, is feimeil Duinne airre do thabhairt dho le ullamhacha, le Urnuighe, agus le dicheall; a ghabhail chuchugain le Creiddeamh, agus Gradh, a churr an taiſge ann air Criodheacha agus a churr an gniomh ann air beathuidh.

91. C. *Cionnas ata na Sacramaintibh air nan deanadh na Meadhoin eiſeachdach chum Slainte?*

F. Ata na Sacramaintibh air nan deanadh eifeachdach chum Slainte, ni h ann O briogh air bith ata ionta fein, no ſan ti do ni am frith-eola, ach trid beannacha Chrioſt amhain, agus oibreacha a Spioraid-

ſan, ſan droing a ghabhas chuca iad le Creidamh.

92. C. *Creud is Sacramaint ann?*

F. An t Sacramaint, is ordughadh naomha le Crioſt i, ann a bheill Crioſt, agus ſochair Chumhnanta nan gras, air an taisbeannadh, agus air an Seulacha, agus air nan curr riſs na Creidmhigh le Comharaibh corpora ſo-fhaicſin.

93. C. *Cia iad Sacramaintibh an Tiomna nuaidh?*

F. Is iad Sacramaintibh an Tiomna-nuaidh, Baiſteadh, agus Suippeir an Tighearna.

94. C. *Creud is Baiſteadh ann?*

F. An Baiſteadh is Sacramaint e, ann a bheill ionlaid le huiſge, ann an ainm an Athair, an Mhic, agus an Spioriad-naoimh, ag ciallacha, agus ag ſeulacha, gu bheill ſinne air ar ſuidheacha ann an Crioſt, agus ann air luchd co'-pairt do Shochairibh Chumhnant nan Gras, agus ag ſeulacha fos air Boid gur leiſh an Tighearna ſinn.

95. C. *Cia do'n coir am Baiſteadh do Fhritheoladh?*

F. Ni an coir am Baiſteadh do fhritheoladh, d'aon neach ata an taobh a muigh

do'n Eaglaifh fhaicfinnich, no gu'n aidmhich iad an Creiddeamh ann an Crioft. agus an Uumhlachd dho, ach is coir Naoidheanna na droinge, ata na'm buill do'n Eaglaifh-fhaicfinnich, do bhaifteadh.

96. C. *Creud i Suippeir an Tighearna?*

F. Suippeir an Tighearna is Sacramaint i, ann a bheill bas Chrioft air na fhoilfeacha, le arran, agus fion do thabhairt, agus do ghabhail do reir orduighe fein, agus an droing a ghabhas chuca guth iomchuidh iad, ata fiad (ni air mhodh feolmhar, ach) trid Creiddigh, air an deanadh nan luchd co'-pairteach da Chorp agus da fhuill fan, le uille Shochairibh, chum an altrum, agus am fas an Gras.

97. C. *Creud is feimeil do'n droing fhin a dheanadh, leifh am baill Suippeir an Tighearna do ghabhail gu h iomchuidh?*

F. Is feimeil dhoibh iad-fein a cheafnacha ann nan Eolas, chum aithne do dheanadh air Chorp an Tighearna, ann nan Creiddeamh, chum beatha an Anama do tharraing afs, ann nan Aithreachas, nan Gradh, agus nan nuadh-umhlachd, D'egal, air teachd dhoibh gu neimh-iomchuidh gu'n ithfid, a-

gus gu n olfuid Breitheamhnas dhoibh fein.

98. C. *Creud is Urnaighe ann?*

F. Is i is Urnaighe ann, tabhairt ſuas air 'n Athchuinge do Dhia, ga iarruidh nitheanna do reir a thoill ann an Ainm Chrioſt, ag aidmheil air peacaidh, agus ag tabhairt buidheachas dho ar-ſon a Thiolaicaibh.

99. C. *Creud i an Riaghail a thug Dia Dhuinne d'ar Seoladh ann an Urnaighe do dheanadh?*

F. Ata focall Dhe gu h uillidh ga'r Seoladh ann an Urnuighe do dheanadh, ach is i an Riaghail Shonraicht' a ſheolas ſinn, an Fhoirm Urnuighe ſhin do theagaſg Crioſt da Dheiſciopla da'n goirrear gu coit-cheanna Urnuighe an Tighearna.

100. C. *Creud ata Reamh-radh Urnuighe an Tighearna ag teagaſg Dhuinne?*

F. Ata Reamh-radh Urnuighe an Tighearna (*Iodhon air 'n Athair ata air Neamh*) ag teagaſg Dhuinne, teachd an fogaſg do Dhia le gach uille urram naomha agus muinghin, mar Chloinn chum an Athair, ata commaſach, agus ullamh d'ar cuiddeacha; agus gu'r coir guidhe dheanadh maille re Daoine eille, agus air an ſon.

101. C. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan chead Iartas?*

F. San chead Iartas, (*Iodhon gu ma beannuicht' h Ainmſe*) ata ſinn ag guidhe gu ma toill le Dia ſinne, agus daoine eille no dheanadh commaſach air e-fein do ghlo-racha anns gach aon-ni leiſh an bheill ſe ga fhoilſeacha fein Dhuinn, agus gu ma toill leiſh gach ni do Shuidheacha, agus orducha chum a Ghlore fein.

102. C. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan dara Iartas?*

F. San dara Iartas, (*Iodhon gu tigeadh do Rioghachd-ſa*) ata ſinne ag guidhe Dhe, Rioghachd an Aibhſeir do ſgrioſs, agus Rioghachd nan Gras do mheadacha, ſinne agus Daoine eille do tharraing da h ion-ſuidhe, agus do choimhid inte, agus Riog-hachd na Gloire do luathacha.

103 C. *Creud ata ſinn ag ghuidhe ſan treas Iartas?*

F. San treas Iartas, (*Iodhon, Deantar do thoillſe air an Tallamh mar nithear air Neamh*) atamaid ag guidhe Dhe, ſinne do dheanadh commaſach, agus deonach le na Ghras, chum eolas a ghabhail air a thoill fein, do bhith freagrach, agus umhal dith anns gach aon ni amhuil mar ata na h Aingil air Neamh.

104. C. *Creud ata ſin ag guidhe ſan cheathramh Iartas?*

F. San cheathramh Iartas, (*Iodhon, tabhair dhuinn an diugh air 'n Arran laitheil*) ata ſinn ag iarruidh gu fuighmid do ſhaorthoir-bheartas Dhe, Rann chuimſeach do nithibh maith na beathaſa, agus gu meallam-aid a bheannacha fein maille reu.

105. C. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan chuigeadh Iartas.*

F. San chuigeadh Iartas, (*Iodhon, agus maith dhuinne air fiacha, amhluidh mar mhaid-mid d'ar Feicheannaibh*) atamaid ag guidhe Dhe maitheamhnas do thabhairt dhuinn gu ſaor ann air 'n uille pheacaidh ar-ſon Chrioſt: agus is moid air miſneach ſho iarruidh, gu bheillmid air ar nearteacha trid a Ghras-ſan, ann a maitheamhnas do thabhairt do dhaoine eille o air Croidhe.

106. C. *Creud ata ſinn ag guidhe ſan t ſeiſeadh Iartas?*

F. San tſeiſeadh Iartas, (*Iodhon, agus na leig am buairreadh ſin, ach ſaor ſinn o olc*) ata ſinn ag guidhe Dhe air coimhid o bhith air ar buairreadh chum peacaidh: No air conbhail ſuas, agus air ſaoradh an tam do bhuairrear ſinn.

107. C. *Creud ata Co'-dhunadh Urnuighe an Tighearna ga theagasg dhuinne?*

F. Ata Co'-dhunadh Urnuighe an Tighearna, (*Iodhon, oir is leatsa an Rioghachd, agus an Chumhachd, agus an Ghloir, gu siorruidhe*, Amen.) ag teagasg dhuinne misneach ann Urnuighe do ghabhail o Dhia amhain, agus ann air 'n Urnuighe eisin do mholladh: le Rioghachd, Cumhachd, agus Gloir do thabhairt dho, agus mar fianaish air ar Miann, agus air dearbh beachd ann eisteachd faghail, deirmid, *Amen.*

Na deich Aitheantibh.

Exod. xx.

DO labhair Dia na Briathar a-sho, u lle ag radh, is mishe an Tighearna do Dhia, an neach a thug thussa a mach ass Tallamh na Heiphte, agus ass Tigh na daoirse.

I. Na biobh Dee air bith eille agat ann am fhianaishe.

II. Na dean dhuit fein Iomhaigh ghrabhalta, no aon fhioghair nithe ata shuas air Neamh, no air Tallamh a bhoss, no san Uisge faoi Thallamh, na geillse dhoibh, agus na dean Seirbhis dhoibh: Oirs mishe an Tighearna do Dhia, is Dia eud-

mhor mi, leannas Aingidhachd nan Athraibh air an Cloinn, gu nuige an treas no an an ceathramh ceim, no glun-geiniligh, air an droing fhuathuicheas mi, agus ag foilfeacha trocair do mhiltibh do'n droing a ghradhuicheas mi, agus a choimhdeas m'Aitheantaibh.

III. Na tabhair ainm an Tighearna do Dhia an diamhanas: Oir ge b'e bheirreas ainm an diamhanas, ni bu neimh-chiontach ann a fianaifh an Tighearna e, agus ni a meafs an Tighearna neimh-chiontach e.

IV. Cuimhnigh la na Saboide choimhid naomha: Ann fe laithibh dean hobhair, agus huille Shaothair, ach is e an feachda la, Saboid an Tighearna do Dhia; na dean aon obhair fan la fhin, thu fein, no do Mhac, no h Inghin, h Oglach, no do bean-oglach no h ainmhidhe, no do Choigreach ata an taobh a ftigh do d'dhoirfibh: Oir ann fe laithibh do rinn an Tighearna Neamh agus Tallamh, an Fhairge, agus gach ni ata ionta, agus do ghabh fe comhnuidh an feachda la; uime fhin do bheannuigh an Tighearna la na Saboide, agus do naomhuigh fe e.

V. Tabhair onoir do t Athair, agus do d'Mhathair, chum gu Sinfichte do laithe air an Fhearran do bheir an Tighearna do Dhia dhuit.

VI. Na dean marbhadh.

VII. Na dean Adhaltrannas.

VIII. Na dean Goid.

IX. Na dean fianaish bhreige ann aghaidh do Choimhearsain.

X. Na smuain dhuit-fein Araoish, no teach do Choimhearsain, na smuain dhuitfein Bean do Choimhearsain no Oglach, no Bhean-Oglach, no Dhamh, no Assail, no aon-ni eille bhuinneas do d' Choihearsnach.

Urnuighe an Tighearna.

AR n Athair ata air Neamh gu ma beannuicht' t ainm, gu tigeadh do Riogbachd, gu deanthar do thoill air Tallamh mar ata i air Neamh, thoir dhuinn an diugh ar n Arran laitheil, agus maith dhuinn air fiacha, mar mhaitheas finn d'ar feicheannaibh, agus na leig ann am buairreadh finn, ach saor finn o Olc: Oir is leats' an Riogbacd, agus a Chumhachd, agus a Ghloir gu siorruidhe. *Amen.*

A Chreid.

CREIDDIM ann an Dia an t Athair uille chumhachdach, Cruthai'-fhear Neamh agus Ta'mhann: Agus ann an Iosa Criost aon-Mhac-san, air Tighearna, neach do ghabhadh leish an Spiorad-naomh, do

rugadh le Muire Oighe, do fhuilling baiſh faoi Phontius Philait, do cheuſadh do fhuair bas, do Adhlacadh, do chaidh ſios ann Ifrionn, do erigh air an * treas la ona marbhaibh, do chaidh ſuas air Neamh, do ſhuigh air deas-'aimh Dhe an t Athair uille-chumhachdach; aſs ſhin do thig ſe thabhairt breitheamhnas air bheothaibh, agus air mharbhaibh: Creiddim ann ſan Spioradnaomh: gu bheill Eag'aiſh naomha gu h uillidh ann, Co'-chommun nan naoimh, Maitheamhnas nam peacaidh, Aiſh-eirigh na-Colla, agus a Bheatha-ſhuthain. *Amen.*

* D'fhuirrigh ſe ann ſtaidd na marbh, agus faoi chumhachd a bhaiſh gu nuig an treas la.

Mo bheath', mo neart, 's mo dhochas buan,
Ann bheill mo thearmunn treun;
Cho tuit me, 'stu gam chonbhall ſuas,
Dhia eiſt gu gradd re m'eigh.

Cudd do mhearrachdaibh a Clodh-bhualaidh air nan Leaſſacha Le, N. M' B.

Air thoiſeach air biadh.

O Thighearna pheacaidh ſinne a taghaidh, agus air an abhar Shin chaill ſinn air coir air tiolaca air bith, gidheadh ghabh thuſſa truas dhinn, agus thu lon dhuinn; a Thighearna deonuich dhuinn a ghabhail gu meaſſara, agus le buidheachas, agus dean Sinne le gnathacha na meadhona ſho na beatha, ni's iomchuidh ar-ſon do Sheirbhis fein trid Joſa Crioſt. Amen.

Au deigh bidh.

BUidheachas dhuits' o Thighearna ar-ſon Chrioſt, agus ar-ſon gach beannacha thug thu dhuinn maille riſs, buidheachas dhuits' a bheathaigh air cuirp, ann ſan ams', o biodh an tiolaca ſho na thoiſeach air tiolaicigh is mo, agus is fearr, air nan ullamhachd dhuinn ann an Crioſt, agus deonuich dhuinn ſaothaireacha arſon an bhidh nach teirric, ach a mhairreas chum na beatha mhairreau-aigh trid Joſa Crioſt. Amen.

Clar dh'infhis dhuit ainm rann no Caibdil, araon le literibh agus figuribh, O aon gu mile, &c.

Aon,	da,	tri,	ceathair,	cuig,	ſe,	ſeachd,
i,	ii,	iii,	iv,	v,	vi,	vii,
1,	2,	3,	4,	5,	6,	7,

Ochd,	naoi,	deich,	fichid,	deich is fichid,
viii,	ix,	x,	xx,	xxx,
8,	9,	10,	20,	30.

Da fhichid,	deich is da fhichid,	tri-fichid,
xl,	l	lx,
40,	50,	60,

Deich is tri fichid,	Ceathair fichid.
lxx,	lxxx,
70,	80,

Deich is Ceathair fichid,	Ceud,	da cheud,
xc,	c,	cc,
90,	100,	200,

Tri cheud;	Ceathair cheud,	cuig cheud,
ccc,	cccc,	D,
300,	400,	500,

Mile.
M.
1000.